

Scouting Minder padvindders dan voorheen, maar dat kan pret niet drukken voor Scouting Nederland bij eeuwfeest in Roermond

Schorre kelen, gratis internet en ook een enkele gleufhoed

Scouting Nederland viert het honderdjarig bestaan met een jamboree in Roermond. De organisatie wil uitstralen dat ze „heel erg van 2010 is”.

Door onze correspondent PAUL VAN DER STEEN
ROERMOND, 27 JULI. Zelfs ver na negen uur ’s avonds zijn de welpen van scoutinggroep Mees Toxopeus uit Beverwijk nog altijd vol van energie. Twee, drie uur hebben ze moeten wachten om de jubileum-jamboree genaamd *JubJam100* op te komen. Veel groepen kwamen tegelijk aan. Zodat de gelegenhedsbrug tussen de stad Roermond en het zestig hectare grote terrein de stroom bezoekers even niet aankon.
Maar de kinderen hebben niet onder het oponthoud geleden. „We zijn kikkers gaan zoeken”, zegt Nigel van Luijn monter. „We hebben er wel twintig gezien.” Zelfs het regenachtige weer op de eerste dag van de JubJam100 kan de pret niet drukken. Alleen Cécile Patist moppert een beetje. Ze is bij de welpen uit Beverwijk het enige meisje te midden van allemaal jongens. „En ze zijn heel wild en vervelend.”

Waarschijnlijk neemt het energiepeil bij de welpen later deze week nog wel af door alle activiteiten en slaapgebrek. Morgen na het ontwaken wacht een vossenjacht. Wat er nog meer op het programma staat, houden de groepsleiders voorlopig geheim.

Vijf dagen blijven de welpen in Roermond. Dat is voor hun leeftijdscategorie (zeven tot elf jaar) al een hele tijd. Mocht de heimwee toeslaan, dan helpt een bemoedigend woord van de leiding vaak al genoeg. Ook heimweepillen – een Tic tac of een ander snoepje – doen wonderen). De oudere jeugd, de scouts (elf tot vijftien jaar) en de explorers (vijftien tot achttien jaar), blijft de volle tien dagen. Elfduizend kinderen zijn neergestreken in Roermond plus nog eens vijftienhonderd vrijwilligers.

Het aanleggen van zo’n groot dorp valt voor een vrijwilligersorganisatie als Scouting Nederland nauwelijks meer te behappen, stelt kampleider Jan Buis. Zelf had hij baat bij een begripvolle omgeving en een coulantte werkgever. „Een gemeente, die zoals Roermond meedenkt met de organisatie, helpt ook.” Alleen al met vergunningen wordt het steeds ingewikkelder, vertelt Buis. „Na een ramp als die [bij de Love Parade] in Duisburg afgelopen weekend weet je dat er weer nieuwe regels bij zullen komen. Tegelijkertijd houden zulke gebeurtenissen je als organisatie scherp. Hetzelfde geldt voor de storm van twee weken geleden, toen we nog maar net met de opbouw begonnen waren.”

De JubJam100 is na de wereldjamborees van 1937 (Vogelenzang)

en 1995 (Dronten) de grootste scoutingbijeenkomst ooit in Nederland gehouden. Buis: „Het basisidee was drie jaar geleden om bij het honderdjarig bestaan alle verschillende scouts samen te brengen. Dat gebeurt nu ook. Landscouts kunnen kennis maken met activiteiten van waterscouts en vice versa.”

Een jaar of tien geleden had Scouting Nederland nog zo’n 115.000 jeugdleden. Nu zijn dat er nog ongeveer 87.000. Ze worden ondersteund door zo’n 25.000 vrijwilligers. Volgens directeur Willemien Meershoek is de terugloop niet eens zozeer te wijten aan verminderde interesse. „Groepen kampen vaak met huisvestingsproblemen, bijvoorbeeld clubgebouwen die te klein zijn, en vooral het vinden van kader is steeds lastiger. Mensen hebben volle agenda’s. Ondertussen heeft de helft van de groepen een wachtlijst, vooral voor de allerjongsten.”

Scouting Nederland grijpt het jubileumfeest ook aan om te laten zien dat de beweging „ook heel erg van 2010 is”, zegt Meershoek. Anderhalf miljoen Nederlanders hebben een scoutingverleden, rekent zij voor. „Dat zijn heel veel verschillende tijdbeelden die de kijk op nu kleuren. Wie geen verken-

11.000 kinderen en 1.500 vrijwilligers op scoutingbijeenkomst

nersachtergrond heeft, houdt er vaak een wat vertekend beeld op na. Dat het bij scouting heel erg om ontwikkeling van persoonlijkheid en nemen van eigen verantwoordelijkheid gaat, is daar bijvoorbeeld niet zo bekend.”

Omdat het eigentijdse karakter te onderstrepen heeft Scouting Nederland voor het jubileum de stofkam door de organisatie gehaald. „Spelen en verhalen zijn vernieuwd, uniformen veranderden en spoorzoeken kun je in deze tijd natuurlijk gewoon met gps doen.” De meeste groepen gaan mee met de tijd, vertelt Meershoek. „Enkelen houden alles het liefst bij het oude. Er zijn er die nog steeds vasthouden aan de gleufhoed.”

De JubJam100 is bij de tijd: scouts kunnen gamen, overal op het feestterrein kan gratis geïnternet worden. Maar veel dingen blijven hetzelfde: kelen worden op de eerste avond al schor geschreeuwd met yells, en scouts dolen met plezier over het terrein om antwoord te vinden op de wezensvraag hoeveel leden van de leiding van hun subkamp een bril dragen. „Maar de oudste kinderen genieten ook van zitten en praten”, zegt Martijn Groot van scoutinggroep Dirk Rembrantsz uit Nieuwe Niedorp. „De helft van de plannen wordt nooit uitgevoerd. Maar de voorpret is al goud waard.”

Rond het kampvuur

Scouting in Nederland begon in de zomer van 1910, toen in enkele steden de eerste verkennersgroepen ontstonden. In de eerste jaren was scouting niet onomstreden. De Katholieke Kerk vond dat de jongerenbeweging de zedelijkheid beter kon bewaken bij het eigen patronaatswerk dan bij jongens die te pas en te onpas samen de natuur introkken voor spelletjes. In 1930 gingen de Nederlandse bisschoppen alsnog overstag. Roermond, nu gastheer van de jubileum-jamboree, kreeg pas daarna een eigen verkennersgroep. Een aalmoezenier hield toezicht. Het geloof speelde een prominente rol bij alle activiteiten. Jezus werd in onderlinge gesprekken aangeduid als ‘de Grote Hopman’. Rond het kampvuur ontstonden banden voor het leven. De eerste scout die in Roermond werd geïnstalleerd, Jo Cals, werd later minister van Onderwijs en benoemde René Höppener, zijn hopman van weleer, als zijn staatssecretaris.

Aan de Maasoever bij Roermond verzamelden zich gisteren de eerste deelnemers aan het eeuwfeest van Scouting Nederland. In totaal worden deze week ruim 11.000 scouts verwacht. Foto’s Vincent van den Hoogen

Gesprekken VVD, PVV en CDA gaan verder zonder Lubbers of twitter

Door een onzer redacteurs
DEN HAAG, 27 JULI. De partijleiders van VVD, PVV en CDA treffen elkaar ook vandaag voor informele gesprekken over mogelijke politieke samenwerking. Net als gisteren doen ze dat op een geheime locatie. Komen ze eruit, dan kunnen serieuze, formele besprekingen beginnen voor een coalitie ‘over rechts’.

Volgens betrokkenen spraken Mark Rutte (VVD), Geert Wilders (PVV) en Maxime Verhagen (CDA) gisteren urenlang met elkaar. Over de voortgang wil geen van hen iets kwijt. Wel verwachten zij dat deze week meer gesprekken volgen. De hoop is dat voor het einde van de

week verslag wordt uitgebracht aan informateur Ruud Lubbers (CDA).

Lubbers is niet bij de gesprekken aanwezig, net zo min als ambtelijke secretarissen of secondanten van de partijleiders. Via twitter roepen journalisten en politici hun volgers op zich te melden als ze weten waar de onderhandelaars met elkaar praten. Rutte zei vanmorgen op Radio 538 dat de geheimhouding nodig was omdat in de media „elk snippertje nieuws wordt”.

De informateur kreeg van de koningin als opdracht de mogelijkheid van meerderheidscoalities te onderzoeken. Aan de drie partij-

leiders heeft hij gevraagd ook te praten over de mogelijkheid van een minderheidskabinet.

Wilders heeft eerder argumenten aangedragen voor een minderheidskabinet van VVD en CDA, gedoogd door zijn eigen partij, de PVV. Verhagen (CDA) heeft de mogelijkheid genoemd van een minderheidskabinet van VVD en PVV, gedoogd door zijn partij, het CDA.

Tot nu toe blokkeerde het CDA echte onderhandelingen. Daarvoor moet de PVV eerst enkele „staatsrechtelijk principiële punten” opgeven, zoals een accijns op het dragen van een hoofddoekje, etnische registratie en het verbod op de Koran.

Justitie: controle moet verbeteren

Vervolg **Privacy** van pagina 1

Soms worden tienduizenden telefoonnummers tegelijk via het CIOT onderzocht. Bijvoorbeeld als opsporingsdiensten willen weten wie zich in de buurt bevond tijdens een misdrijf. Hiervoor worden de gegevens gebruikt van een telecommast in de buurt waarmee de mobiele telefoons van passanten in contact stonden.

Meestal worden tussen de tien en honderd telefoonnummers tegelijk door het systeem gehaald. Via het CIOT kunnen opsporingsambtenaren de telefoonnummers invoeren van personen met wie bijvoorbeeld een verdachte heeft gebeld.

Opsporingsambtenaren kunnen de historische klantgegevens (wie was een half jaar geleden de eigenaar van een telefoonnummer) en locatiegegevens (wie belde waar met wie en wanneer) bij de telecomaanbieders opvragen. Volgens de Nederlandse invulling van Europese kaderwetgeving moeten de bedrijven deze informatie een jaar bewaren. De overheid zoekt naar een snellere manier dan bevraging per fax. Bij het ministerie van Justitie loopt daarom een project om te onderzoeken of ook de historische klantgegevens via het CIOT toegankelijk te maken zijn.

Wat Bits of Freedom betreft kan hier vooralsnog geen sprake van zijn. „Wij hopen dat Justitie inziet dat de huidige problemen eerst moeten worden opgelost voor opsporingsdiensten via het CIOT meer persoonlijke informatie in kunnen zien.”

Justitie erkent dat de controle beter moet, maar volgens een woordvoerder ligt de verantwoordelijkheid daarvoor bij de opsporingsdiensten. „Het is wenselijk dat zij controleren of ambtenaren wel legale zoekacties doen.”

Lees het Eindrapport Audit 2009 via nrc.nl

MARK KRANENBURG

Miljoenen griepvaccins in verbrandingsoven

Door een onzer redacteurs
ROTTERDAM, 27 JULI. De eerste miljoenen overvallige vaccins tegen de Mexicaanse griep zijn deze maand vernietigd in afvalverbrandingsoven Zavin in Dordrecht. De rest van de 20 miljoen te veel bestelde vaccins volgt de komende maanden.

Dat heeft het ministerie van

VWS vandaag laten weten. Rond 14 van de 34 miljoen vaccins die vorig jaar zomer werden besteld door minister Klink (Volksgezondheid, CDA) zijn ingeënt. De minister wist 1 procent van de hoeveelheid door te verkopen aan Litouwen, Estland en Suriname. De vaccinproducenten GSK en Novartis waren niet bereid de ge-

leverde overvallige vaccins terug te kopen. Deskundigen schatten de waarde van de overbodige vaccins op 300 miljoen euro.

Omroep RTL publiceerde vandaag documenten waarin VWS door experts werd gewaarschuwd dat ze te veel vaccins kocht. Directeur-generaal Paul Huijts schreef in juni 2009: „Minister, de kans is

groot dat we met deze maximale aanschaf te veel kopen. Achteraf zal dit niet uit te leggen zijn als die keuze verkeerd blijkt.”

VWS stelt dat er toen veel onduidelijk was over de ernst van de Mexicaanse griep. „De minister wilde het zekere voor het onzekere nemen”, zegt de woordvoerder. „Het was een politieke keuze.”

Berechting Rwanda omstreden

Overlevenden roepen Nederland op om verdachten van genocide uit te leveren

In Nederland zouden zeker zestien massamoordenaars uit Rwanda wonen. Nabestaanden eisen hun uitlevering. Is eerlijke berechting mogelijk?

Door onze correspondent KOERT LINDIJER
KIGALI, 27 JULI. De waarheid gaat door vuur en komt er ongeschonden uit. Met een gezegde spreekt de Rwandese minister van Justitie Tharcisse Karugarama zijn overtuiging uit dat naar Nederland uitgeweken massamoordenaars voor hun daden zullen boeten. Hij heeft reden tot optimisme. Nederland is sinds twee maanden bereid een uitleveringsverdrag met Rwanda te tekenen.

Na de genocide in Rwanda (1994) organiseerden extremisten een exodus van een miljoen Hutu’s naar buurland Congo. Zo konden talrijke hoofdverdachten van de massamoord, waarbij naar schatting 800.000 Tutsi’s en gemiddelde Hutu’s omkwamen, ontsnappen naar Europa. Ook naar Nederland. Ze kregen asiel en soms zelfs de Nederlandse nationaliteit. Het Rwandese ministerie van Justitie leverde vorig jaar een lijst met zestien namen af in Den Haag, volgens sommige bronnen zou het aantal verdachten vele malen hoger zijn. „Massamoordenaars leven vrij in sommige landen. Hutu landen die ons de les leren hoe we ons justitieapparaat moeten opzetten”, zegt de Rwandese president Paul Kagame in de

hoofdstad Kigali. Uitlevering van verdachten aan Rwanda is omstreden. Mensenrechtenorganisaties zoals Human Rights Watch en Amnesty International zeggen dat Kagame regering schuldig is aan politieke rechtspraak, repressie en vraaktacties tegen Hutu’s. Onafhankelijke rechtspraak is onmogelijk, stellen zij.
Minister Karugarama voerde in juni overleg met demissionair minister Ernst Hirsch Ballin (Justitie, CDA) over het geplande uitleveringsverdrag. „We willen uitlevering van verdachten niet om politieke maar om criminele redenen”, betoogt hij. Bestaat er twijfel over een eerlijke rechtsgang in Rwanda, dan zou een buitenlands rechter naast zijn Rwandese collega mogen plaatsnemen. Karugarama: „Als voorwaarde kunnen we dat niet afspreken, want dat zou ons onvermogen uitdrukken. Ik denk dat de opperrechter dit van geval tot geval wil bekijken.”

Een andere optie is berechting in Nederland zelf. „Als Europese landen niet willen uitleveren, laat ze de berechting dan zelf doen. Het kost wel veel tijd en geld om door Nederland in Rwanda onderzoek te laten doen.” Het Nederlandse Openbaar Ministerie heeft tot nu toe één Rwandese wegens internationale misdrijven voor de rechter gebracht. Omdat hij niet voor genocide kon worden berecht, werd hem foltering ten laste gelegd. De rechter veroordeelde hem vorig jaar tot twintig jaar cel.

Honderdduizenden daders deden mee aan de massamoorden in Rwanda en na 1994 puilden de ge-

vangenissen uit. Het justitieel apparaat lag in puin. Er werd besloten tot de oprichting van traditionele rechtbanken, de zogenoemde *gacaca*.

Snelgetrainde amateurrechtbanken zaten sinds 2005 de tribunaal voor waarbij dorpelingen getuigen tegen verdachten. Schuldbekentenissen door de daders leidden tot strafvermindering, het in het openbaar vertellen van de waarheid moest het wantrouwen tussen de Rwandezaten afbreken.

Gacaca was volgens de regering een noodzaak, volgens haar critici een heksenjacht. De gacaca-tribun-

alen hebben hun werk vrijwel beëindigd. Karugarama noemt cijfers: „We hebben door gacaca anderhalf miljoen mensen berecht. Er zitten er nu nog maar 42.000 in de cel, de overigen zijn geïntegreerd in hun dorpen. Dat toont aan dat het rechtstelsel heeft gewerkt, en ook de verzoening. Een kleine 30 procent van de gevangenen werd vrijgelaten door gacaca wegens gebrek aan bewijs, door de gewone rechtbanken werd 25 procent vrijgesproken.”

Volgens nabestaanden van de 800.000 doden kwamen de daders er door gacaca veel te gemakkelijk van af. „Veel massamoordenaars zijn vergeven, dat doet ons als overlevenden veel pijn”, zegt Théodore Simburudali van Ibuku, een belangenorganisatie van overlevenden. „In het belang van verzoening schafte de regering de doodstraf af. De prijs die wij daarvoor betalen is hoog. Onze pijn is vergeen in de rechtsgang.” Wat Simburudali het meeste steekt is dat in Rwanda de „kleine” massamoordenaars zijn berecht, maar dat de planners en ideologen vrij in het buitenland rond lopen.

Massamoord is vaak moeilijk te bewijzen. Weinig getuigen zijn in leven gelaten, de overlevenden sloegen op de vlucht of kleden onder. Er is in Rwanda een dorp waar een nu in Nederland woonachtige man de leiding zou hebben gegeven aan moordpartijen waarbij ten minste 20.000 Tutsi’s omkwamen. Hun beenderen liggen in een ruimte onder het gedenkmument bij de kerk. Voor de voorzitter van de gacaca-rechtbank die hem in absentia veroordeelde, ligt de bewijslast simpel: „Natuurlijk is hij schuldig, alle dorpelingen tijdens de gacacabijeenkomst hebben immers tegen hem getuigd.” Sommige dorpelingen waren getuige toen de Rwandese aan Hutu-milities opdracht gaf om de duizenden naar de kerk gevluchte Tutsi’s uit te roeien. „Hoe kan ik dat vergeten, ieder uur, iedere minuut, alles staat haarscherp in mijn geheugen”, zegt een bewoner. „Hoe kan ik vergeten hoe mijn broers en moeder werden gedood? In ons dorp ligt de waarheid voor het oprapen en wij allen willen getuigen. Laat Nederland de verdachten uitleveren, voor onze gemoeustrust.”